

BAŞVURULARIN KABUL EDİLEBİLİRLİK KISTASLARI

Başvuruda açık kimlik ve adres bilgilerinin bulunması:

Bu koşul, daha ziyade herhangi bir kamu görevlisi aleyhinde iddialar içeren başvurular açısından geçerlidir. Çünkü çoğu kez kişisel nedenler ve hasmane bir niyetle kamu görevlisini yıpratmak amacıyla bu tür isimsiz ve aynı zamanda da hak ihlâli iddiasından çok "ihbar" niteliği taşıyan notlar, "ihlâl iddiası" diye Kurullara iletilebilmektedir. Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun ilgili hükmü uyarınca, başvuru dilekçelerinde başvuranın açık kimlik ve adres bilgilerinin bulunması gerekir. Aksi takdirde somut bir konuyu da içermeyen ve Kurul tarafından gündeme alınmasında kamu yararı görülmeyen başvurular işleme konulmayacaktır. Buna karşın, somut veriler içeren, takip ve değerlendirilmesinde kamu yararı görülen başvuruların isimsiz dahi olsa incelemeye alınmasına Kurul tarafından karar verilebilecektir.

İddianın insan hakkı ihlali niteliği taşıması:

Uygulamada sıkça görüldüğü üzere iş ve yardım talepleri gibi tamamen idari veya adli organlara iletilmesi gereken ve insan hakkı ihlâli niteliği taşımayan başvurular söz konusu olabilmektedir. Kurul, başvurunun somut biçimde belli bir insan hakkının ihlâli iddiasını içermesi hususuna özellikle dikkat eder.

Mükerrer başvuru olmaması:

Yapılan başvuru, kurul tarafından daha önce incelenmiş başka bir başvurunun konusuyla esas itibariyle aynı nitelikte ise kabul edilmez. Ancak, başvurunun tarafları aynı olsa bile farklı ve yeni bir ihlâl iddiasının söz konusu edilmesi hâlinde mükerrer başvuru değerlendirilmesi yapılmayacak ve başvuru ele alınabilecektir.

Yargıya intikal etmiş konuların "adil yargılanma hakkı" ile ilgili yönü açısından incelenmesi:

İlke olarak mahkeme süreci devam eden ihtilâflar hakkındaki ihlâl iddiasının araştırılması ve incelenmesi Kurul tarafından kabule değer bulunmayacaktır. Ancak, devam eden yargılama sürecine yönelik ileri sürülen âdil yargılanma hakkı kapsamındaki ihlâl iddiaları ele alınabilir. Mesela uzun yıllardır karara bağlanmamış bir dava nedeniyle mağdur olan vatandaşların adil yargılanma hakkı çerçevesindeki ihlâl iddiaları değerlendirilir. Kurullar iddiaya konu olan olayın içeriğini değil, bu iddiayla ilgili yürütülen dava sürecinin adil yargılanma hakkını zedeleyip zedelediğini inceleyebilir. Sözgelimi 8 yıldır sürekli olarak farklı mahkemelerin görevsizlik kararları vermesi nedeniyle bir türlü sonuçlanmayan bir iş akdi ihtilafında, Kurul, mahkemenin yerine geçerek söz konusu ihtilafta kimin haklı olduğunu araştıramayacaktır; çünkü böyle bir durum yargı yetkisine müdahale anlamını taşıyan bir sonuca yol açacaktır. Bununla birlikte söz konusu davanın yıllarca sonuçlanmaması nedeniyle yaşanan mağduriyet ise Kurulların asli ilgi ve görev alanına girmektedir. Çünkü yargının hızlı ve adil işlemesi her şeyden önce bir insan hakkıdır ve bu hakkın ihlâli de diğer tüm insan hakkı konuları gibi Kurulları özellikle ilgilendiren bir husustur.

Başvuruların etkin bir şekilde incelenebilmesi ve sonuçlandırılabilmesi için şikâyet edilen kişi, kurum ve kuruluşlar ile şikâyete konu olaylar kısa ve öz bir şekilde anlatılmalı, ne talep edildiği açık ve net bir şekilde belirtilmeli, konuya ilişkin belgelerin örnekleri başvuruya eklenmelidir.

Kişiler arasında özel hukuk ilişkilerinden kaynaklanan başvurular insan hakları kapsamında değerlendirilemeyeceğinden incelenemezler. Özel hukuk ilişkisi yargılamayı gerektiren bir konu ise bu konuda genel bilgiler verilerek başvurucu bilgilendirilebilir.